

TURVALISELT INTERNETIS: kuidas ära tunda kelmust?

Elerin Tetsmann

Viljandimaa veebipolitseinik

1

VEEBIPOLITSEINIKU TÖÖLÕIGUD: Veebipolitseinik on suhtleja, nõuandja, ennetaja, sisulooja ja koostööpartner

- OHTUDE TUVASTAMINE
- JUHTUMITE LAHENDAMINE
- KOGUKONNAGA SUHTLEMINE
- TEADLIKKUSE TÕSTMINE
- KOOSTÖÖ INSTITUTSIOONIDEGA
- INFO EDASTAMINE

2

VEEBIPOLITSEINIKU POSTKAST:

peamised teemad, millega inimesed pöörduvad

KELMUSED

Petukõned, õngitsuskirjad, libalehed, investeerimis- ja armukelmused

LAIM/MAINEKAHJU

Laimupostitused eraisikute ja ettevõtete kohta

EBASOBIV SISU

Vägivald, väärkohtlemine, paljad pildid, söim, vaenu õhutamine, valeinfo, õigustunnet riivavad olukorrad

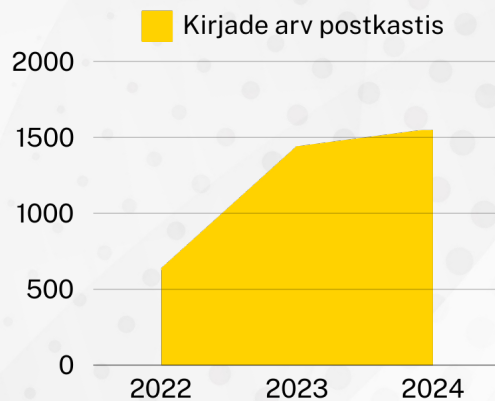
KONFLIKTID

Probleemid inimeste vahelistes suhetes

KIUSAMINE

Kiusukontod, ähvardamine, alavääristamine, saladuste avaldamine, tagarääkimine, mõnitamine, alandamine

3

VEEBIPOLITSEINIKU POSTKAST:

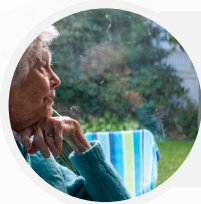
peamised mured, mille kohta 60+ vanuses nõu küsitakse

KELMUSED

KONTO KAOTAMINE

NAABRUSKONNA TURVALISUS

MITTESOBILIKUD KOMMENTAARID

4

KELMUSED

268 inimesel häkitud pangakonto, kahjud 518 000.-

---

142 inimest uskus petukõne, kahjud 660 000.-

---

428 inimest ostis olematut kaupa, kahjud 743 000.-

---

252 inimest võttis laenu, kahjud 770 000.-

2024a on kelmidele kantud 4 mln

RAHA TAGASISAAMINE PRAKTILISELT VÕIMATU!

---

2 inimest PÄEVAS kaotavad kõik enda säästud!

5

KELMUSED

PETUKÕNED

ÕNGITSUSKIRJAD/SMS-ID

LIBALEHED

INVESTEERIMISKELMUSED

ARMUKELMUSED

6

PETUKÕNED

KUIDAS KELMUST ÄRA TUNDA?

- Räägitakse vene keeles.
- Öeldakse, et helistavad politseist, pangast, Teliast/Tele2/Elisast.
- Antakse teada, et midagi on juhtunud ning aidata saab ainult helistaja.

MIDA TEHA?

- Ära jaga enda kohta mingit infot!
- Katkesta kõne!
- Blokeeri number!
- Vajadusel küsi nõu!
- Hoiata lähedasi ja sõpru!

7

ÕNGITSUSKIRJAD

KUIDAS KELMUST ÄRA TUNDA?

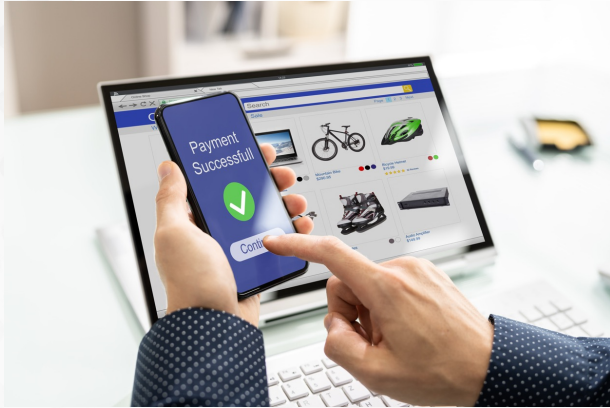
- Kiri saabub kummaliselt aadressilt.
- Pakutakse pärandust, lotot, laenu.
- Kutsutakse investeerima, andmeid uuendama.
- Palutakse vajutada lingile või vastata kirjale.

MIDA TEHA?

- Ära vajuta ühelegi lingile!
- Ära vasta kirjale!
- Kustuta kiri või suuna rämpsposti kausta!
- Vajadusel küsi nõu!
- Hoiata lähedasi ja sõpru!

8

LIBALEHED

KUIDAS KELMUST ÄRA TUNDA?

- Liiga head pakkumised.
- Kontaktid puuduvad või ei vasta.
- Küsitakse PIN-koode.
- Kahtlane ja võõrapärane aadressiriba.
- Kummaline keelekasutus.

MIDA TEHA?

- Kontrolli tausta!
- Võta kauplusega ühendust!
- Küsi nõu veebipolitseinikult!
- Hoiata lähedasi ja sõpru!
- Tee ostud usaldusväärsest poest!

9

INVESTEERIMISKELMUSED

KUIDAS KELMUST ÄRA TUNDA?

- Liiga head pakkumised.
- Helistaja räägib vene keeles.
- Vastamisega kiirustatakse.
- Kirja teel kasutatakse *Google* tõlget.
- Kogu aeg küsitakse raha juurde.

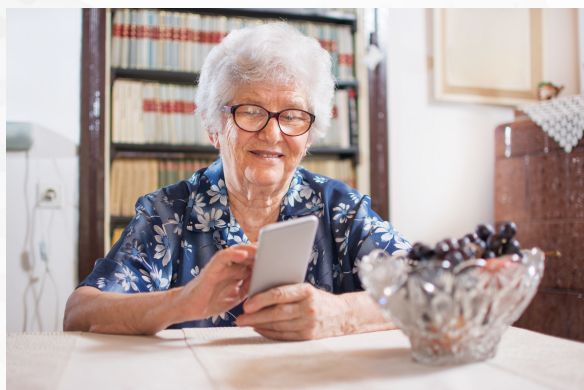
MIDA TEHA?

- Investeeri ainult kodupangas!
- Infot küsi ainult kodupangast!
- Küsi nõu veebipolitseinikult!
- Ära suhtle veebis võõrastega!
- Hoiata lähedasi ja sõpru!

10

ARMUKELMUSED

KUIDAS KELMUST ÄRA TUNDA?

- Alati lesk, rikas, üksildane.
- Räägib kauneid sõnu.
- Ei survesta, pakub ainult sõprust.
- Teil on ühised huvid.
- Tahab kogu raha sulle kinkida.

MIDA TEHA?

- Ära suhtle veebis võõrastega!
- Ära vasta kahtlastele kirjadele!
- Blokeeri kirja saatja!
- Küsi nõu veebipolitseinikult!
- Hoiata lähedasi ja sõpru!

11

KUI MIDAGI ON JUBA JUHTUNUD ...

- REAGEERI KOHE!
- LÕPETA SUHTLUS KELMIDEGA!
- HELISTA PANKA!
- KIRJUTA VEEBIPOLITSEINIKULE!
- RÄÄGI USALDUSVÄÄRSE INIMESEGA!

Juhtunu tuleb varem või hiljem välja! Mida varem räägid pereliikmetele, seda parem!

ÄRA PELGA ABI KÜSIDA!

12

RÕÕMSAT PÜHADEOOTUST!

 elerin.tetsmann@politsei.ee

 Facebookis: Elerin Tetsmann
(Viljandimaa veebipolitseinik)